

Ontdek nieuwe horizonten:

**Verder studeren
na het secundair
onderwijs**

Verder studeren na het secundair onderwijs

De Erasmushogeschool Brussel en HOGENT vormen samen een alliantie om krachten te bundelen in allerlei domeinen. Met deze folder willen beide instellingen leerkrachten, studie- en leerlingbegeleiders en iedereen begaan met onderwijs, helpen om leerlingen het juiste advies te geven. Het hoger onderwijslandschap is immers constant in beweging en ook nu staan er weer grote veranderingen voor de deur met betrekking tot de toelatingsvoorwaarden voor het hoger onderwijs, met name voor bso-diploma's.

In deze brochure vatten wij dit voor u samen. Ook stellen we onze graduataten voor, dat zijn immers geschikte opties voor leerlingen uit arbeidsmarktgerichte opleidingen. We sluiten af met onze begeleidingsinitiatieven voor leerlingen die nood hebben aan dat extra duwtje in de rug om voor hoger onderwijs te gaan.

De veranderingen tussen 2024 en 2026

Ben je een gepassioneerde leerkracht of leerlingenbegeleider in het beroeps- en technisch secundair onderwijs (bso en tso)? Heb je leerlingen die overwegen om na hun zesde jaar verder te studeren? Dan willen we je graag herinneren aan de veranderingen in de toelatingsvoorwaarden voor het hoger onderwijs vanaf 2026.

Diploma's en doorstroom- mogelijkheden

De diploma's en doorstroommogelijkheden zijn afhankelijk van de finaliteit waarin de leerling afstudeert.

Als je slaagt in een richting van aso, tso of kso met doorstroomfinaliteit aan het einde van het 6de jaar, dan behaal je een diploma en wordt er eigenlijk verwacht dat de leerling 'doorstroomt' naar het hoger onderwijs. Leerlingen die in het tso en kso een richting met een dubbele finaliteit volgen, behalen één of meerdere beroepskwalificaties en kunnen met hun diploma meteen aan de slag, maar ze kunnen ook kiezen om verder te studeren via een zevende jaar of aan het hoger onderwijs.

De opleidingen van het bso hebben een arbeidsmarktfinaliteit, na het zesde jaar kunnen leerlingen meteen aan de slag, óf kiezen voor een zevende jaar. Toch behoort ook hier instromen in een beroepsgerichte opleiding aan het hoger onderwijs tot de mogelijkheden. In verband met dat studeren aan het hoger onderwijs verandert er binnenkort een en ander voor het bso.

Wat verandert er 2024-2025 voor zesde- en zevendejaars?

Om te kunnen verder studeren verandert er voor aso-, tso-, kso-, of bso-leerlingen nog niets. Aso-, tso- en kso-leerlingen krijgen in juni, na het zesde jaar, een diploma. De bso-leerlingen krijgen een diploma na het volgen van een zevende jaar. Met dit diploma secundair onderwijs kunnen ze naar het hoger onderwijs, zowel graduaat én bachelors zijn mogelijk.

Willen bso-leerlingen in 2024 na het zesde jaar al kiezen voor een graduaat, dan moeten ze eerst slagen voor een toelatingsproef.

Wat verandert er vanaf 2025-2026?

Aso-, tso-, kso- én nu ook de bso-leerlingen krijgen na het zesde jaar in juni een diploma secundair onderwijs. Voor leerlingen uit het aso, tso en kso openen de deuren van het hoger onderwijs zich meteen. En ook leerlingen uit het 7e jaar bso hebben nog volledige toegang tot het hoger onderwijs.

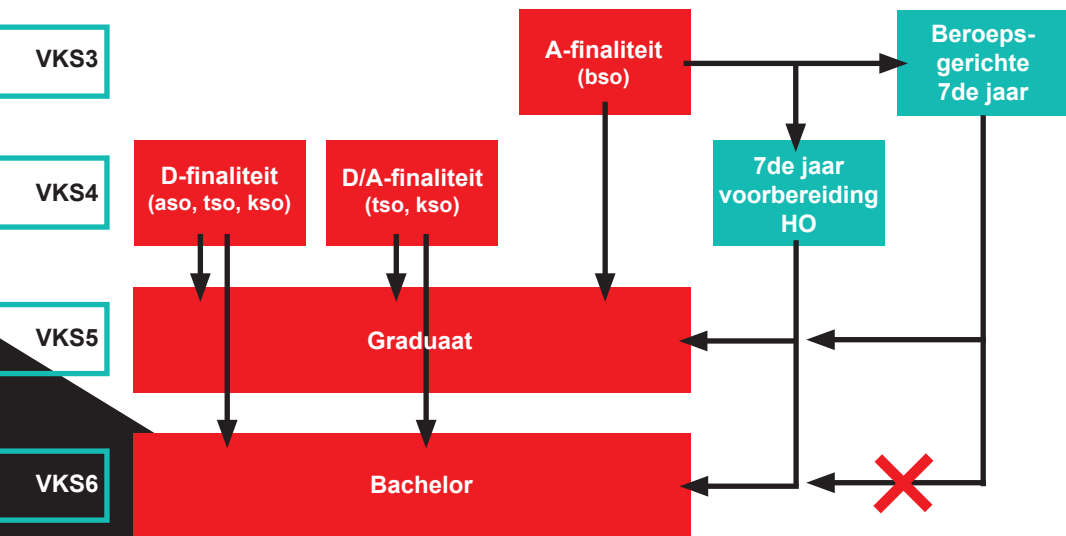
Voor leerlingen uit het 6e jaar bso wacht er een belangrijke keuze, de toegang tot hoger onderwijs is immers veranderd. Vanaf nu heeft een bso-leerling in het zesde leerjaar de keuze uit:

- Gaan werken (zij hebben een VKS (Vlaams Kwalificatiestructuur niveau 3));
- Het volgen van een 7de leerjaar in het secundair onderwijs voor een extra beroepsspecialisatie (nog steeds niveau 3);
- Het volgen van een graduaat aan een hogeschool voor nog meer vakdiepgang niveau 5);
- Het volgen van een 7de leerjaar in het secundair onderwijs dat voorbereidt op het hoger onderwijs van het niveau van een bacheloropleiding (niveau 4).
- Slaagt men daarna effectief voor een professionele of academische bachelor, dan heeft men VKS-niveau 6.

Wat verandert er voor zesdejaars vanaf 2026-2027 (bso)

De zesdejaars staan voor dezelfde keuzes als hierboven beschreven. De zesdejaars bso kiezen nog steeds tussen gaan werken, een 7de leerjaar of een graduaat. Maar voor het eerst zullen er in het bso leerlingen afstuderen uit het '7de jaar dat voorbereidt op het hoger onderwijs' en zullen zij zich vlot kunnen inschrijven in een bachelor.

Voor leerkrachten is dus belangrijk om met de leerling te bespreken of zijn/haar/hun toekomstplannen het meest gebaat zijn met een 7de leerjaar beroepsspecialisatie, met een graduaat of met een diploma op bachelorniveau. Aan het einde van het zesde jaar moet immers in functie daarvan gekozen worden.

Waarom verder studeren na de derde graad bso of tso?

Ongeacht welk pad/beroep men kiest, jezelf blijven ontwikkelen en bijleren in je job zijn noodzakelijk geworden. Wie vanuit een beroepsgerichte secundaire opleiding komt, kan zichzelf blijven bijscholen via een zevende jaar of informeel op de werkvloer, maar door de graduaat is er ook in het hoger onderwijs een nieuwe mogelijkheid om verder te studeren voor wie zin en de talenten heeft.

Naast een verdere persoonlijke ontwikkeling biedt verder studeren mogelijkheden om extra kwalificatiebewijzen te behalen en daarmee de persoonlijk waarde op de arbeidsmarkt te vergroten. Want ook al geldt het zeker niet voor alle sectoren, in sommige zorgen diploma's nog steeds voor **hogere loonschalen en doorgroeimogelijkheden**. In sectoren zoals de gezondheidszorg zijn ze zelfs een noodzakelijk toegangsticket.

Wat is een graduaat eigenlijk?

Een graduaat is een relatief korte, voortgezette beroepsopleiding aan een hogeschool. Een pluspunt is bovendien dat het systeem van leerkrediet niet geldt bij deze opleidingen. Het betreft doorgaans twee jaren (90 of 120 studiepunten). Minstens een derde deel bestaat uit werkplekleren, de zeer praktijkgerichte aanpak staat voorop. Dit werkplekleren verschilt sterk van de al gekende stages. In een graduaatsopleiding is het bedrijf namelijk een echt actieve deelnemer in het leerproces. Precies dat element zorgt ervoor dat de graduaat veel minder theoretisch zijn dan de bacheloropleidingen. Daarmee biedt het ook een antwoord op eventuele schoolmoeheid. **Hogescholen zoeken de juiste partners per opleiding en dat zijn vaak bedrijven die om professionals verleggen zitten en dus vragende partij zijn.** Gegradueerden zijn bovendien gewild op de arbeidsmarkt, het betreft immers vaak knelpuntberoepen en profielen die snel inzetbaar zijn.

Je leerlingen voorbereiden op studeren in het hoger onderwijs

De overstap naar het hoger onderwijs is voor alle startende studenten een uitdaging. Het is opnieuw zoeken naar een juiste studiemethode en dat vereist een aantal vaardigheden. EhB en HOGENT bieden studenten gratis studiebegeleiding aan. Maar voorbereiden is beter dan remediëren. Door je leerlingen die de overstap naar het hoger onderwijs overwegen in die vaardigheden te trainen, help je hen om met **meer zelfvertrouwen** hun studie aan te vatten en hun **kansen op succes te verhogen**. Oefening baart kunst, ...

Starten met de juiste mindset

Studiesucces start met een growth mindset, **een attitude waarbij de jongere overtuigd is van het eigen kunnen** en het kunnen slagen. Dit gaat vaak over zelfvertrouwen. Door als leerkracht aandacht te besteden aan de veerkracht van jongeren, aan de vaardigheid om te blijven geloven in zichzelf ook als het even niet lukt, versterk je dat zelfvertrouwen. De drempel van een eventueel negatief academisch zelfbeeld kan op die manier verlaagd of zelfs weggewerkt worden.

Planning is key

Kunnen plannen en je aan je planning houden is een sleutel tot studiesucces. Studenten moeten niet alleen op korte

termijn (dag/week) plannen maar ook een planning maken en aanhouden voor een maand en een semester. Dat veronderstelt ook het kunnen stellen van de nodige prioriteiten en het kunnen opdelen van grotere taken in kleinere haalbare en motiverende deelopdrachten.

Succesvol naar de les gaan

Een les is een waardevol leermoment. Maar dat veronderstelt een goede voorbereiding en het maken van goede notities voor het verwerken van de les. Ook deze vaardigheden vereisen de nodige training om ze vlot te kunnen toepassen.

Studiemethode

Leerlingen moeten hun ervaring met het verwerken van grotere hoeveelheden leerstof opbouwen. Naast een goede planning is herhaling van de leerstof een belangrijke succesfactor. Verschillende leermaterialen (PowerPoints, cursussen, (eigen) notities, video's, enzovoort) gecombineerd verwerken net zoals het verwerken van leerstof door het maken van schema's zijn vaardigheden die de leerlingen zich eigen moeten maken.

Ook het afleggen van examens, de verschillende vormen van examineren en hoe je er je best op voor te bereiden, is wellicht voor sommigen nog ongekend terrein.

Leestips

- www.lerenhoezo.be
- leer.tips
- lessenpakket 'Relateren – structureren – memoriseren' op columbus.onderwijskiezer.be

Je leerlingen begeleiden naar de studie die bij hen past

Graduaten, bachelors, 7de jaren, De mogelijkheden na het secundaire om verder te studeren zijn uitgebreid. Je zou voor minder de bomen door het bos niet zien. EhB en HOGENT zijn voor secundaire scholen graag een partner om samen leerlingen te begeleiden naar de studie die het meest aansluit bij de talenten en ambities. Naast het aanbod van infodagen en beurzen is er een uitgebreid aanbod van activiteiten die op en met de school gevolgd kunnen worden;

Kennismaking met het hoger onderwijs

Het hoger onderwijs kent zijn eigen werking, terminologie en mogelijkheden. Om ouders en leerlingen hierin wegwijs te maken bieden we **informatiesessies over het hoger onderwijs** aan. We organiseren deze infosessies op vaste tijdstippen maar bieden ze ook op maat aan, op de secundaire school of op de campus, afgestemd op het tijdstip, publiek of inhoud die nodig is.

Proeven van het hoger onderwijs

Een ervaring zegt meer dan websites, brochures, ... Met open lessen en workshops waar leerlingen zelf op de banken en tussen de studenten plaatsnemen kunnen studiekezers al proeven van het lesgebeuren in het hoger onderwijs en de opleiding(en) van hun voorkeur.

Openlesweek: In februari, tijdens de krokusvakantie, houden we de openlesweek. Alle opleidingen openen de leslokalen om scholieren te laten proeven van hoger onderwijs. Uiteraard maken ze kennis met studenten en beleven ze de sfeer van een grote campus.

Volg écht les aan het hoger onderwijs: Wist je dat een klasgroep uit het secundair al echt een vak kan opnemen in het hoger onderwijs? Als leerlingen voor het vak slagen, hebben ze meteen een eerste vrijstelling op zak. Afhankelijk van de studierichting gaat het om een mix van contact- en afstandsonderwijs.

Het aanbod omvat momenteel vakken uit de opleidingen Toegepaste Informatica, Programmeren, Systeem- en Netwerkbeheer, Organisatie en Management, Secundair Onderwijs, Biomedische Laboratoriumtechnologie en Winkelmanagement.

De mogelijkheden voor jouw school verkennen? Neem contact op met inge.van.lancker@ehb.be of goedele.verhaeghe@hogent.be

Bezoek ons met je klas

Workshops op jouw maat: HOGENT en EhB bieden workshops en lessen aan op maat van jouw lesprogramma. Kom met je klas langs in onze labs en labo's en vul je lessenpakket op een toffe manier aan.

Noot: een workshop combineren met een bezoek aan de SID-in? Dat kan tijdens de workshopdag van HOGENT.

SID-ins: Bijzonder interessant zijn de klassikale bezoeken aan de Studie-informatiedagen. Het is een eerste kennismaking met een brede waaier aan studie- en beroepsmogelijkheden. Hogescholen en universiteiten geven informatie over hun opleidingen en andere studiemogelijkheden. Op de SID-ins zijn ook de verschillende beroepssectoren aanwezig. Een bezoek is dus interessant voor leerlingen die willen verder studeren maar ook voor hen die op de arbeidsmarkt aan de slag willen gaan.

- Bereid hen voor op een SID-in! Leerlingen halen het meest uit de beurs als je hen op voorhand laten kennismaken met de verschillen in de opleidingssoorten en instellingen, hen al laten grasduinen in het aanbod, ...
- De inschrijvingen voor de SID-in verlopen via het departement Onderwijs en Vorming.
- De SID-in beurs is een eerste kennismaking met mogelijke opleidingen. Om een gefundeerde en haalbare studiekeuze te maken

is het aan te raden dat studiekeizers de **infodagen** van de verschillende onderwijsinstellingen bezoeken. Studiekeizers komen er in gesprek met de lesgevers en studenten meer te weten over de opbouw en werking van de lesgevers en kunnen zich een meer realistisch beeld vormen van de opleiding die hun interesse heeft.

Extra Tips

Op **onderwijskiezer.be** vinden **leerkrachten** heel wat handige tools om leerlingen te helpen bij hun verdere studiekeuzes. Check zeker eens de website (QR code).

Leerlingen kunnen zelf ook op onderwijskiezer.be terecht: naast neutrale info over opleidingen en beroepen, zijn er ook cijfers over slaagkansen, kansen op de arbeidsmarkt en veel meer. Met de tools Columbus, I-Prefer, I-Study en Explorer laat je je leerlingen ontdekken wie ze zijn, wat ze kunnen en willen op studievlak en welke opleiding bij hen past.

Het **departement Onderwijs & Vorming** heeft een prima brochure om klassikaal mee te werken: Wat na het secundair onderwijs. Meer info op onderwijs.vlaanderen.be

Ook je **CLB** staat klaar om je te ondersteunen bij je taak als studiekeuzebegeleider.

Leerwinkels in Gent en Brussel geven gratis info en coaching bij het kiezen van een opleiding. Adressen vind je op onderwijs.vlaanderen.be/leerwinkels. Ook Word Wijs in Gent geeft advies. Maak een afspraak via wordwijs@destapgent.be

Benieuwd hoe we samen je leerlingen maximaal kunnen begeleiden? Neem contact op om de mogelijkheden te bespreken met:
kelly.ott@hogent.be
studeo.mm@ehb.be

Het overzicht van alle activiteiten vind je terug op de webpagina's **ehb.be** en **hogent.be**

Je leerlingen de drempel over helpen, wat doen wij?

Ook al is de wil er om verder te studeren, de praktijk leert dat jongeren soms nog obstakels te overwinnen hebben die een instroom in het hoger onderwijs bemoeilijken. Hogescholen willen deze drempels wegwerken zodat elke student vlot in het hoger onderwijs kan instromen en er snel zijn weg vindt.

Financiële drempels

Inschrijvingsgeld, boeken en cursussen, laptop, kot, vervoer ... studeren kost wel wat. Maar dit mag zeker geen hindernis vormen om te studeren aan een hogeschool. Er zijn verschillende mogelijkheden om studenten financieel te ondersteunen en een diploma voor iedereen haalbaar te maken. Vanuit de overheid en hogescholen zijn er tal van initiatieven om hulp te bieden bij het bekostigen van een opleiding.

Studietoelagen (aka studiebeurs):

Om recht te hebben op een studietoelage dient het inkomen van de ouders onder een maximumgrens te zitten. Op studietoelagen.be kunnen ouders terecht voor meer info en om na te gaan of men in aanmerking komt voor een studietoelage. Als het referentie-inkomen boven de maximumgrens ligt maar minder dan € 3768 (bedrag 2023-2024) bedraagt kan de student rekenen op een sterk verminderd inschrijvingsgeld voor bijna-beursstudenten.

Voorschot en gespreide betaling:

Om de periode tussen het begin van het academiejaar en de ontvangst van de studietoelage te overbruggen kan de student ook beroep doen op een voorschot op de studietoelage. Wanneer het moeilijk is om meteen het volledige studiegeld te betalen, kan ook een gespreide betaling worden toegestaan in de vorm van een renteloze lening. De dienst studentenvoorzieningen (STUVO) van de hogescholen zijn hiervoor het aanspreekpunt.

Renteloze leningen en financiële

steun: Studenten die voor een dringende uitgave staan, maar niet de nodige fondsen hebben kunnen een renteloze lening aangaan, bijvoorbeeld voor de aankoop van een laptop. Soms is er zelfs een tussenkomst in de studiekosten mogelijk die niet moet worden terugbetaald. Deze studieondersteuning wordt toegekend na onderzoek van de financiële en sociale situatie, het studieverloop en de inspanningen die worden geleverd om zelf de inkomsten te verhogen.

Meer weten?

- centenvoorstudenten.be
- Wij organiseren regelmatig infosessies over financiering in het hoger onderwijs. Check onze websites.

Taalondersteuning op maat van de student

Studeren in het hoger onderwijs, daar komt ook heel wat taal bij kijken. We bieden hulp aan voor degenen die twijfelen of ze voldoende taalcompetenties hebben.

Zo heeft EhB de screeningstesten Nederlands, die bedoeld zijn om snel een beeld te geven van sterktes en werkpunten. Aan beide instellingen zijn **online tools en zelfstudietrajecten** beschikbaar om eventuele tekortkomingen op te vangen. Zodra een student ingeschreven is, kan die bijleren op een oefenplatform. Daar staan taal oefeningen die van nut zijn om juiste teksten te leren schrijven.

Wil de student eerder individuele hulp? Dan zijn er de **taalondersteuners**. Zij luisteren naar wat er nodig is en gaan op zoek naar de gepaste ondersteuning. Bijvoorbeeld: ze lezen een taak na en geven advies op het vlak van taal en structuur. Sommige opleidingen organiseren daarnaast ook workshops, conversatietafels, logopedielessen, taalbegeleiding bij projectwerk, enzovoort.

Socio-economische drempels

Zeker voor wie als eerste uit een gezin gaat verder studeren en waarvan de ouders niet vertrouwd zijn met het hoger onderwijs, kan het een grote onbekende zijn. Hoger onderwijsinstellingen zijn zich hiervan in toenemende mate bewust en zetten in op gerichte ondersteuning van jongeren die thuis niet terecht kunnen

met vragen over de werking van het hoger onderwijs en studeren. Voor deze studenten, ook wel **pioniersstudenten of eerste-generatiestudenten** genoemd, worden introductieactiviteiten georganiseerd. Opzet is niet alleen om studenten te laten kennismaken met het hoger onderwijs maar ook met andere pioniersstudenten zodat ze vanuit een gedeelde achtergrond en context zich thuis voelen in het hoger onderwijs.

Ervaar je dat de thuissituatie van leerlingen de plannen om verder te studeren bemoeilijkt en denk je dat we als hoger onderwijs hierin iets kunnen betekenen door het delen van inzichten en informatie, opzetten van initiatieven (voor ouders), ... aarzel niet contact op te nemen met David van Bunder, projectcoördinator pioniersstudenten binnen HOGENT (david.vanbunder@hogent.be). Binnen het Research Centre for Learning in Diversity aan HOGENT wordt al enkele jaren onderzoek verricht naar pioniersstudenten. Op basis hiervan werd een brochure ontwikkeld die krachten en hulpbronnen in de verf zet. De brochure kan je aanvragen via David Van Bunder.

Bijzondere statuten

Elke student moet gelijke kansen krijgen tot deelname aan het onderwijs. Hiervoor kan het nodig zijn om bepaalde onderwijs- en examenfaciliteiten aan te bieden aan een student die in een specifieke situatie verkeert. We noemen deze faciliteiten 'redelijke voorzieningen'.

Voor studenten met een functiebeperking, student-ondernemers en topsporters liggen de bepaalde criteria vast om

in aanmerking te komen voor het overeenkomstig statuut. Daarna kunnen bepaalde redelijke voorzieningen geregeld worden zoals aangepaste examenvormen, toegestane afwezigheden, specifieke leslokalen, hulp van medestudenten...

Is verder studeren een must voor iedereen?

Neen, zeker niet. De deur staat wel wijd open. Samen met jullie willen we ons inzetten om elke leerling op de juiste weg te begeleiden. Of het nu rechtstreeks naar een job is, of met bijkomende competenties dankzij een zevende jaar, een graduaat of een bachelor. Samen halen we het beste uit iedereen.

Graduaten aan de Erasmushogeschool Brussel

Brussel, Leuven, Mechelen

- Accounting Administration
 - Basisverpleegkundige
 - Elektromechanische Systemen
 - Informatiebeheer: bibliotheek en archief
 - Internet of Things
 - Juridisch-Administratieve Ondersteuning
 - Logies-, Restaurant- & Cateringmanagement
 - Marketing- & Communicatiesupport
 - Podium- & Eventtechnieken
 - Programmeren
 - Sociaal-Cultureel Werk
 - Systeem- & Netwerkbeheer
-
- Winkelmanagement

Graduaten aan HOGENT

Gent, Aalst, Lokeren

- Accounting Administration
- Basisverpleegkundige
- Biotechnologie
- Bouwkundig Tekenen
- Educatieve Graduaatsopleiding
- Elektromechanische Systemen
- HVAC-systemen
- Juridisch-Administratieve Ondersteuning
- Marketing- en Communicatiesupport
- Productiebeheer
- Programmeren
- Systeem- en Netwerkbeheer
- Basisverpleegkunde HBO5
- Werforganisatie
- Winkelmanagement

**HO
GENT**

Meer info:
ehb.be
hogent.be